

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ» МОЗ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю, присвяченої пам'яті ректора, члена-
кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»
У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ
ОСВІТІ УКРАЇНИ»**

(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

21-22 травня 2015 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2015

розвивати критичне мислення, виховувати почуття відповідальності та самостійності.

До інтерактивних методів навчання також належать рольові ігри, дискусії, форуми, круглі столи, конференції, ін.

Американському вченому С. Пейперту належить ідея «комп'ютерних навчальних середовищ», що є основою для більшості сучасних комп'ютерних програм. Зокрема, комп'ютер: 1) розширює можливості подачі навчальної інформації (колір, графіка, звук, моделювання та інші образотворчі елементи); 2) дозволяє підвищувати мотивацію (варіативність рішень, вияв оригінальності); 3) широко використовує асортимент застосовуваних навчальних завдань (моделювання різних ситуацій); 4) активно «втягує» у навчальний процес (наприклад, у певну культурно-історичну епоху, зробивши нас її учасниками); 5) сприяє формуванню у студентів умінь

рефлексії своєї діяльності (тобто наочно побачити результат своєї роботи) та ін.

Немає сумніву, що використання нових інформаційних технологій надає широкі можливості для результативності навчального процесу, підвищує і рівень засвоєння знань, й інтерес до навчально-наукової діяльності. Йдеться про інший характер, стиль і методичні прийоми (електронні підручники, інформаційні системи даних, тестова база тощо).

Отже, сучасна освіта потребує використання інтерактивних методик у навчальному процесі, зокрема і під час вивчення гуманітарних дисциплін, які створюють належні умови для самореалізації особистості з високим рівнем загальної і професійної культури. Безперечно, результат залежатиме від педагогічної майстерності і досвіду викладача, який повинен творчо, гнучко, комбіновано застосовувати різні методи навчання – традиційні та інноваційні.

УДК 378.015.3:004:614.253.4

ПЕДАГОГІЧНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Л. Д. Тодоріко, А. Д. Тодоріко, І. О. Сем'янів, С. О. Батрановська

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

EDUCATIONAL AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INTRODUCTION INFORMATION TECHNOLOGY LEARNING WHILE A FUTURE DOCTOR PREPARING

L.D. Todoriko, A.D. Todoriko, I.O. Semianiv, S.O. Batranovska

Bukovinian State Medical University, Chernivtsi

Резюме. На сучасному етапі викладання у вищій медичній школі повинно враховувати інтенсивне впровадження новітніх адаптивних інформаційних технологій у систему освіти, розробку нових підходів і алгоритмів зберігання, структуризації, обробки інформації, які значно змінюють логіку навчання і дидактичні прийоми, що розраховані на засвоєння необхідного об'єму матеріалу. Збагачення практичних занять психологічними методами аналізу і синтезу, абстрагування і узагальнення, вмінням робити правильні висновки і приймати обґрунтовані рішення в кожному конкретному випадку з урахуванням вимог доказової медицини – кінцева мета формування якісного медичного фахівця в умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні.

Resume. Nowadays teaching in higher medical school for learning the required volume of material the extensive introduction of new adaptive information technology in the educational system, the development of new approaches and algorithms for the storage, structuring, information processing, which significantly alter the logic of learning and teaching methods should be taken into account. Practical classes enrichment with psychological methods of analysis and synthesis, of abstracting and generalization, the ability to do the right conclusions and to make grounded decisions in each particular case taking into account requirements of evidence-based medicine is the ultimate goal of forming a high-quality medical professional in conditions of health care reform in Ukraine.

Вступ. В умовах впровадження Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, підготовка висококваліфікованих медичних кадрів, що володіють сучасними технологіями діагностики та лікування, є пріоритетним завданням вищих медичних закладів України. Безперервне зростання інформаційного потоку, швидка динамічна зміна технологій діагностики та лікування в умовах зростання об'єму інформаційного суспільства потребує нових методів, прийомів та засобів навчання для підготовки висококваліфікованого конкурентоспроможного лікаря. На теперішній час, у медичну освіту широко імплементуються адаптивні інформаційні технології, однак, їх впровадження у навчальний процес стримує відсутність фундаментальних психолого-педагогічних досліджень ефективного і безпечного використання інформаційних технологій [3].

Основна частина. На сучасному етапі викладання у вищій медичній школі повинно враховувати інтенсивне впровадження новітніх адаптивних інформаційних технологій у систему освіти, розробку нових підходів і алгоритмів зберігання, структуризації, обробки інформації, які значно змінюють логіку навчання і дидактичні прийоми, що розраховані на засвоєння необхідного об'єму матеріалу [1]. Обсяг

навчальної та наукової інформації, що вимагає засвоєння студентами, в умовах активного розвитку інформаційних технологій, мережі Internet, призводить до перевантаження інтелектуально-психологічних можливостей сприйняття та опрацювання інформації. У таких умовах зростає роль гіпертекстових та гіпермедіа технологій, зокрема, мультимедійні програмні засоби дозволяють інтегрувати текстову, графічну, анімаційну, відео- та аудіоінформацію. Передача та сприйняття навчальної інформації через декілька репрезентативних систем одночасно, дозволяє підвищити рівень її сприйняття та розуміння, підвищує швидкість обробки даних. Впровадження сучасних інформаційних технологій не тільки дозволяє студентам працювати з навчальними матеріалами в будь-якому місці та в будь-який час, а й викладачам дає можливість контролювати навчальний процес та консультувати з проблемних питань у разі потреби [4].

Не заперечуючи досягнення медичної науки, які впроваджені у практику охорони здоров'я, розширення і зміцнення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних установ, оснащення їх новітньою діагностичною технікою, широке використання адаптивних інформаційних технологій навчання особливої уваги набуває питання

моральних якостей майбутнього лікаря та його психологічної підготовки щодо ставлення до свого професійного обов'язку та активної суспільної громадянської позиції. Під процесом навчання сьогодні розуміється не тільки передача знань, умінь та навичок, але й процес взаємодії між тим, хто навчає і тим хто навчається, в результаті якого відбувається психічний і особистісний розвиток тих, хто навчається, здійснюється цілеспрямована передача інтелектуального і професійного досвіду. Застосування нової ідеології навчання, яка ґрунтується на певних взаємозв'язках між теоретичними знаннями і практичними навичками повинно враховувати нові потреби суспільства у сучасних реаліях [2].

Метою практичних занять повинно бути засвоєння студентами основних навичок за максимально короткий час з розширенням можливостей самостійної індивідуальної роботи завдяки впровадженню новітніх дистанційних технологій навчання, модернізації і створення нових дидактичних матеріалів. Надзвичайно важливим, у такому контексті, є питання психологічної підготовки студентів до засвоєння все більш зростаючого об'єму самостійної підготовки, що вимагає певної дисциплінованості, вміння організувати навчальний процес згідно індивідуальних можливостей. Особливого значення набуває вміння орієнтуватись в сучасному інформаційному просторі [3,4].

Висновки. Збагачення практичних занять психологічними методиками аналізу і синтезу, абстрагування і уза-

гальнення, вмінням робити правильні висновки і приймати обґрунтовані рішення в кожному конкретному випадку з урахуванням вимог доказової медицини – кінцева мета формування якісного медичного фахівця в умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні.

Література

1. Использование интерактивных методов обучения в самостоятельной аудиторной работе студентов медицинского университета / С. М. Лепшина, М. А. Миндрул, Е. В. Тищенко, Н. В. Обухова // Туберкулез, легочеві хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2012. – № 3. – С. 100-105.
2. Ковальчук Л. Я. Новітні шляхи вдосконалення підготовки фахівців у Тернопільському державному медичному університеті ім. І. Я. Горбачевського / Л. Я. Ковальчук // Медична освіта. – 2010. – № 2. – С. 27-30.
3. Меньяйленко О. С. Сучасні інформативні засоби в педагогічних технологіях / О. С. Меньяйленко, Г. В. Монастирєва // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. – 2011. – № 21. – С. 135.
4. Тодоріко Л. Д. Удосконалення викладання фізйатрії на післядипломному етапі освіти згідно галузевої програми стандартизації медичної допомоги / Л. Д. Тодоріко // Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції. – Чернівці, 2013. – С. 92.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Л. М. Унгурян, О. І. Бєляєва, Н. А. Прилишко, В. С. Біліченко

Одеський національний медичний університет

Реформування вищої фармацевтичної освіти в Україні є актуальним завданням підготовки кваліфікованих фахівців в галузі охорони здоров'я.

З метою забезпечення належного контролю за рівнем професійної компетентності фармацевтичних фахівців згідно наказу МОЗ України від 12.09.2014 р. № 646 затверджено План заходів для поліпшення якості підготовки фахівців за спеціальностями галузі знань «Фармація». Так, з 2016/2017 навчального року впроваджується ліцензійний інтегрований іспит «Крок-2. Фармація» (заочна форма навчання) на фармацевтичних факультетах вищих медичних та фармацевтичних закладах III-IV рівнів акредитації.

Дисципліна «Організація та економіка фармації» займає важливе місце як складова всієї системи знань та умінь у галузі управління фармацією, тому тестові завдання з якої увійшли до бази ліцензійного інтегрованого іспит.

На кафедрі організації та економіки фармації Одеського національного медичного університету затверджений і виконується план заходів щодо удосконалення навчального процесу для студентів заочного відділення. Оптимізація методичного забезпечення полягає в створенні нового навчального посібника для самостійної підготовки студентів

до ліцензійного інтегрованого іспит «Крок-2. Фармація» (заочна форма навчання), вільному доступі студентів до комп'ютерної бази даних по Кроку-2, тестових контролях у комп'ютерному класі з залученням значної кількості студентів.

Таким чином, колективу кафедри поряд із організаційно-методичними заходами належить здійснити змістовне наповнення на персональних комп'ютерах, їх активного використання для тестових систем комп'ютерної перевірки знань.

Література

1. Наказ МОЗ України від 12.09.2014 № 646 «Про затвердження Плану заходів для поліпшення якості підготовки фахівців за спеціальностями галузі знань «Фармація»»
2. Медична освіта у світі та в Україні. Навчальне видання / Поляченко Ю. В., Передерій В. Г., Волосовець О. П., Москаленко В. Ф., Булах І. С., Аврахова Л. Я., Артемчук Л. М., Білан С. М., Гулько С. М., Зеленіна Н. М., Мруга М. Р., Остапук Л. І. – К.: Київ-Плюс, 2005. – 384 с.
3. Банчук М. В., Волосовець О. П., Феценко І. І. та ін. Сучасний розвиток вищої медичної та фармацевтичної освіти й проблемні питання забезпечення якісної підготовки лікарів і провізорів // Медична освіта, 2007. – №2. – С. 5-13.

<i>В. О. Полясний, В. І. Ткачук</i> РЕАБІЛІТАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ У СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	213
<i>О. Б. Приходько, В. І. Павліченко, Т. І. Смерць</i> ПРО ПІДГОТОВКУ БАКАЛАВРІВ МЕДИЦИНИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ПАРАЗИТАРНИХ ІНВАЗІЙ»	214
<i>О. В. Рибак, Р. С. Дармограй</i> АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	215
<i>О. А. Рубан, Л. М. Хохлова, Ю. С. Маслій</i> ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИВЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	215
<i>А. В. Самко, В. С. Доля, В. І. Мозуль</i> ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРІВ	217
<i>А. О. Світлицький</i> ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ЯК ЗАСІБ ПОСИЛЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ У ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТА	218
<i>Л. І. Сидорчук</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ» ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	220
<i>Г. О. Сырова, С. В. Андреева, В. О. Макаров, О. Л. Левашова</i> ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ХІМІЇ НА ПІДГОТОВЧИХ КУРСАХ ХІМУ	221
<i>В. К. Сирцов, О. А. Рыжов, О. Г. Алієва, І. В. Сидорова, Г. А. Зідрашко</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРАХ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ МЕДИЧНИХ ВНЗ	223
<i>О. В. Сіськова</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ, МЕДИЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ В УМОВАХ СКТС	225
<i>А. М. Скрипніков, В. М. Новіков, С. О. Білоконь, Л. В. Буря, О. К. Прилуцький</i> ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ СЕРЕД ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ	227
<i>Л. В. Сливка</i> ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»	228
<i>В. М. Соколенко, Л. Е. Весніна, К. С. Юдіна</i> КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ	228
<i>Т. В. Сорочман, Г. Д. Несторук</i> ЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР МАГІСТРІВ	229
<i>Т. В. Стосва, К. О. Гурієнко, К. О. Лосєва, С. В. Прохорова</i> МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ДО СКЛАДАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ «КРОК-2»	230
<i>І. Р. Тимофійчук, С. Б. Семененко, Л. Д. Борейко, Л. А. Роман, К. В. Слободян, А. В. Марущак</i> РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ В УСПІШНІЙ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ І ПОСИЛЕННІ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ	231
<i>М. Тишковець, А. Пришляк, І. Гавришак, І. Драч, О. Новіцька</i> ЕТНОЗНАННЯ В КУРСІ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВНЗ	232
<i>А. В. Ткач</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	233
<i>Л. Д. Тодоріко, А. Д. Тодоріко, І. О. Сем'янів, С. О. Батрановська</i> ПЕДАГОГІЧНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	234
<i>Л. М. Усєурин, О. І. Бєляєва, Н. А. Прилико, В. С. Біліченко</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	235
<i>Л. М. Усєурин, О. І. Бєляєва, Н. А. Прилико, І. В. Ольхова</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ (ECTS)	236
<i>В. І. Федів, О. І. Олар, О. Ю. Микитюк</i> МЕДИЧНА І БІОЛОГІЧНА ФІЗИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОСВІТИ ЛІКАРЯ	236